

Správy

Konference Pedagogická diagnostika a evaluace 2014, Ostravice – Sepetná, 9. – 10. 10. 2014

Ve dnech 9. – 10. 10. 2014 se konal v malebném prostředí Beskyd již v pořadí 11. ročník konference **Pedagogická diagnostika a evaluace**, tentokrát s uvedeným rokem **2014**.

V úvodu jednání konference přivítal její odborný garant Josef Malach domácí i zahraniční účastníky z Česka, Polska a Slovenska.

S radostí bylo konstatováno, že se účastníci scházejí na již v pořadí 11. konferenci, jejíž historie započala v roce 1993 konferencí Pedagogická diagnostika '93 v Orlové. Od té doby docházelo k dílčím modifikacím jejího názvu a po více než dvaceti letech se koná pod názvem Pedagogická diagnostika a evaluace, který vyjadřuje vzájemnou a často obtížně oddělitelnou souvislost procesů hodnocení klíčových kompetencí žáků, studentů i dospělých účastníků pro edukaci, hodnocení jejího průběhu i dosažených výsledků a současně podmínek pro edukaci, které mohou být dány kvalitou učitelů a vychovatelů, vzdělávacích médií, včetně učebnic i vzdělávacích institucí jako celku.

V prvním bloku dopoledního plenárního zasedání odezněly čtyři referáty. Beata Kosová z Pedagogické fakulty Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici ve svém příspěvku *Medzinárodné testovanie výsledkov vzdelávania – sociokultúrna nekorektnosť alebo užitečné poučenie?* poukázala na politický kontext vzniku a cílů mezinárodního testování výsledků vzdělávání. Byl zdůrazněn politický kontext testování PIRLS, TIMMS, PISA a AHELO. Ve vzdělávání se začínají prosazovat neoliberální tendence, které vycházejí z principů soutěživosti, konkurence a hlavním cílem vzdělávání je výhradně uplatnění se na trhu práce. Pro řadu zemí je důležitější úspěch v mezinárodním testování, než samotné hodnoty vzdělávání. Autorka konstatovala, že mezinárodní testování je nástrojem prosazování ekonomických zájmů OECD, šíření kultury orientované na výkon a potřebu prosazovat svou identitu a existenci. Dále byly zmíněny některé konkrétní výsledky testování slovenských žáků a uvedeny ukazatele, které mají vliv na výsledky tohoto testování. Nebyly opomenuty také kontextové dotazníky, které se používají k výpočtům korelací s výsledky mezinárodního testování. V případě, že záměrem pedagogické vědy je využívat výsledky mezinárodních výzkumů, je třeba si především uvědomovat cíle, které testování sleduje a ujasnit si, zda národní vzdělávací systém má primárně přizpůsobit edukaci rozvoji osobnosti žáka, nebo potřebě obstát v mezinárodních výzkumech.

Vedoucí oddělení analýz výsledků vzdělávání žáků Institutu edukačních výzkumů z Varšavy a předseda Polské společnosti pedagogické diagnostiky Henryk Szalaniec spolu s Wojciechem Małeckim, ředitelem jedné z osmi v Polsku fungujících oblastních zkušebních komisí metodicky řízených Centrální komisí ve Varšavě ve svém příspěvku *Wynik egzaminacyjny w przestrzeni publicznej i w szkolnej rzeczywistości* upozornili na to, že výsledky různých měření kvality a úrovně vzdělávání nemusí být vždy objektivní a odborná veřejnost by měla zaujmout velmi opatrný postoj k jejich zobecňování. Při pohledu na výsledky měření kvality školy je třeba si uvědomit, do jaké míry tyto výsledky určují úspěch školy. Při prezentaci bylo ukázáno, jakým způsobem jsou v Polsku školám a studentům sdělovány výsledky testování. Bylo také apelováno na vznikající tendence nadměrného zjednodušování výsledků různých šetření, které poté vedou k ukvapeným a mnohdy neobjektivním závěrům.

Ivana Pirohová z Fakulty humanitních a přírodních věd Prešovské univerzity v Prešově ve svém příspěvku *Diagnostikovanie v cykle ďalšieho vzdelávania* interpretovala diagnostické činnosti jako prostředek individualizace vzdělávání. Inspirací interpretace konceptu individualizace vzdělávání dospělých, významu diagnostických činností v cyklu dalšího vzdělávání byla sociální filozofie B. Faye, která je základním konceptuálním rámcem analýzy sebeřízeného učení se a možností diagnostikování v participativním vzdělávání.

Jana Palečková, národní koordinátorka šetření PISA ukončila dopolední plenární jednání s příspěvkem *Co zjišťuje a měří projekt OECD PISA*. Projekt je zaměřen zejména na zjišťování čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti patnáctiletých žáků v zemích z celého světa. V příspěvku byly zmíněny konkrétní poznatky z analyzovaných výsledků PISA 2012 a především rozebrány jednotlivé oblasti gramotnosti, jež byly testovány. Diskutováno bylo také o plánovaném šetření PISA 2015, kdy hlavní testovanou oblastí bude přírodovědná gramotnost.

V druhém bloku odpoledního plenárního zasedání odezněly taktéž čtyři referáty. Jednání otevřel Zdeněk Karásek, ředitel a jednatel společnosti RPIC-ViP s.r.o. v Ostravě se svým příspěvkem *Kompetence pro život a práci*. Prezentace vycházela z ukončeného projektu *Kompetence pro život*, který je nyní ve fázi udržitelnosti. Projekt byl zaměřen na posílení rozvoje měkkých kompetencí učitelů a žáků v 7 krajích České republiky. Byl realizován ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a směřoval k systémovému šíření programů, které již byly úspěšně využity v České republice i v řadě zemí Evropské unie.

Následující příspěvek Aleny Seberové z Pedagogické fakulty Ostravské univerzity s názvem *Diskuse nad profesionalitou učitele* poukazuje na profesní

specifika učitelství v kontextu kritických analýz. Model „široké profesionality“, který je v českém i slovenském pedeutologickém prostředí prosazován, vede řadu kritiků ke zpochybňování elementární možnosti učitelské povolání vykonávat. Povahu a podstatu učitelství se autorka pokoušela obhajovat a specifikovat prostřednictvím znaků plnohodnotné profese. Podrobně analyzovala jednotlivé vrstvy známého Korthagenova modelu profesionality učitele ve vztahu ke kritice učitelství jako „omezené“, „částečné“ či „nemožné“ profese.

Zuzana Hirschnerová z Národního ústavu certifikovaných měření vzdělávání v Bratislavě, který na Slovensku realizuje plošné testování žáků základních škol a společnou část maturitní zkoušky, vystoupila s příspěvkem *Možnosti využívania elektronického systému E-testu v národných meraniach a školskej praxi na Slovensku*. Autorka vycházela z národního projektu „Zvyšovanie kvality vzdelávania v základných a stredných školách s využitím elektronického testovania“. Cílem je pomáhat školám poskytovat žákům znalosti, dovednosti a sebedůvěru, aby mohli naplno využít svůj potenciál. Bylo zdůrazněno, že důležitou součástí kvalitního vzdělávání jsou „digitální“ dovednosti, které jsou v současnosti téměř stejně důležité, jako schopnost psaní, čtení a počítání. Elektronické testování přinese školám rychlejší, efektivnější a objektivnější zpětnou vazbu, přispěje ke zvýšení kvality vzdělávání a pomůže lépe připravovat žáky pro konkurenčně náročný evropský pracovní trh.

Odpolední plenární zasedání uzavřel odborný garant konference Josef Malach z Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Prostřednictvím svého příspěvku *Klíčové kompetence v kontextu cílů edukace a jejich hodnocení* podal stručný přehled vývoje pojetí klíčových kompetencí jako poměrně nového kurikulárního konstruktů a konkretizoval vybrané pohledy na jejich souhrnné rámce v Evropské unii, s konkretizací pro některé země, v USA, Kanadě, Austrálii a Novém Zélandu. Na základě analýzy dostupných záměrů, teoretických studií, metodických textů i empirických výzkumů autor poskytl přehled o stavu teoretického zázemí pro hodnocení klíčových kompetencí.

Konference pokračovala v odpoledních hodinách prvního dne a v dopoledních hodinách druhého dne v několika sekcích.

Sekce 1: Hodnocení klíčových kompetencí ve školní edukaci (moderovali: Iva Červenková, Jan Karaffa)

První sekce, ve které bylo předneseno 7 příspěvků, byla zaměřena na možnosti rozvoje klíčových kompetencí žáků a studentů napříč jednotlivými stupni škol. Bylo poukázáno na zásadní podněty pro naplňování klíčových kompetencí v předmětu dramatická výchova, jak u žáků základních škol, tak u vysokoškolských studentů učitelských oborů (Hana Cisovská, Jan Karaffa, Jana

Buchtová, Karolína Najzarová). V paradigmatické rovině byly analyzovány principy činnostního a zkušenostního učení (Soňa Kikušová, Dušan Kostrub). Na toto téma navazovala interpretace provedené evaluace užívaných strategií žáků při učení se z učebnice jako prostředek rozvíjení kompetence k učení (Iva Červenková, Martin Mačík). V terciálním vzdělávání se hledaly možnosti a hodnocení rozvoje kompetencí vysokoškolských studentů (Jana Kratochvílová, Mariana Sirotová).

Sekce 2: Pedagogická diagnostika v profesi učitele (moderovaly: Zuzana Sikorová, Nikola Sklenářová)

Ve druhé sekci zaznělo celkem 8 příspěvků tematicky dosti různorodých, ale u těchto typů konferencí je tento jev přirozený. O to podnětnější byly diskuse, které vznikaly bezprostředně po přednesení referátů. V úvodu byly představeny diagnostické nástroje, a to v oblasti hodnocení tvořivosti učitele a v oblasti interdisciplinární výuky (Marzena Magda-Adamowicz, Dagmar Kotlíková). Na základě prezentace výsledků výzkumného šetření bylo poukázáno na hodnotící kompetence učitele prvního stupně základní školy (Vendula Homoky). Studijní materiál byl společným jmenovatelem několika příspěvků, např. bylo sledováno užívání studijních materiálů a přístupy k učení u studentů učitelství, v oblasti základního vzdělávání byla analyzována obtížnost učebnic přírodovědy zpracovaných dle RVP ZV (Zuzana Sikorová, Josef Malach, Ondřej Šimik). Podstatou dalšího příspěvku byly výsledky výzkumného šetření, které poukazovaly na rozdílný interakční styl učitelů základních škol v závislosti na genderových rozdílech (Nikola Sklenářová). Velmi zajímavá byla aplikace dotazníku TPUS (báze moci učitele) do českého kulturního prostředí (Josef Lukas, Jan Mareš).

V této sekci byla také část věnovaná studentským příspěvkům. Nejvýznamnější příspěvek byl věnován osobnostnímu rozvoji studentů učitelství (Veronika Borská, Petra Kandilovová, Karolína Žurková).

Sekce 3: Národní testování a mezinárodní výzkumy výsledků vzdělávání (moderovali: Milan Chmura, Josef Malach)

Tato sekce usilovala o předložení komentovaných informací a především kritických analýz realizovaných způsobů národního testování a současně mezinárodních výzkumů výsledků vzdělávání. Bylo prezentováno 7 příspěvků. Bylo provedeno srovnání hodnotících stupnic školní inspekce v rámci extérní evaluace školy ve vztahu ke zvyšování kvality školy (František Prokop). Velká část referátů patřila našim slovenským kolegům, kteří se věnují výkonům žáků v projektu PISA, hledali se korelační vztahy mezi rodinným zázemím žáků, ekonomickým a sociálním statusem žáka, ale také např. mezi stylem učení žáka

a výkony žáků v matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti (Jana Stovičková, Denisa Lakatošová, Martina Džuganová, Jana Ferencová). Byli jsme také obeznámeni kolegy z NÚCEMu o přípravě testovacích nástrojů z cizích jazyků pro cílovou skupinu ISCED 2 v projektu „Zvyšování kvality vzdělávání na základních a středních školách s využitím elektronického testování“ a se specifickými realizovanými testy čtenářské a matematické gramotnosti téhož projektu (Jana Kucharová, Peter Kiripolský, Lucia Ficová, Zuzana Hirschnerová). Další příspěvek z dílny slovenských autorů představil možné koncepční ukotvení diskusí o připsání a akceptování zodpovědnosti v celém procesu národního testování, s důrazem na vztah zodpovědné pedagogické práce a zodpovědné vzdělávací politiky (Michaela Ujházyová). Do domácího prostředí byl zasazen příspěvek o strategiích budování čtenářské gramotnosti žáků mladšího školního věku při výuce českého jazyka (Radana Metelková Svobodová).

Sekce 4: Diagnostika a evaluace ve vzdělávání a učení dospělých (Moderovali: Milan Chmura, Josef Malach)

Tato sekce se vyznačovala jistou specifičností, jelikož oblastí zájmu všech autorů se stala andragogická sféra, tudíž předmětem diagnostiky a evaluace byl dospělý jedinec v procesu vzdělávání. Zaznělo 5 referátů, opět většina z nich byla výsledkem výzkumných snah slovenských kolegů. Dva příspěvky byly věnovány osobnosti učitele, a to konkrétně jeho autoevaluačnímu procesu (Simoneta Babiaková, Mariana Cabanová). Řídícímu činiteli vyučovacího procesu byl věnován ještě jeden příspěvek, který na základě provedeného průzkumu poukazyval na skutečnost, které kompetence a osobnostní vlastnosti lektora studenti oboru Andragogika na PdF v Ostravě pokládají za důležité, a které nikoli (Josef Malach, Milan Chmura). Byli jsme obeznámeni s pedagogickou diagnostikou výsledků výuky obecné didaktiky u vysokoškolských studentů (Renáta Tóthová). Mírně odlišným tématem se zabýval příspěvek, jehož předmětem zájmu byli rodiče nadaného dítěte jako víceúrovňoví prostředníci jeho edukace (Stanislav Střelec).

Sekce 5: Diagnostika osobnostně sociálního rozvoje (Moderovaly: Martina Rozsypalová, Miriam Prokešová)

V poslední sekci zaznělo 6 příspěvků. Bylo možno sledovat 2 diagnostické linie – osobnostně sociální rozvoj z pozice učitele a institucí a dále pak z pozice žáka. Z pohledu učitele a institucí byly pozorovány osobnostní a terapeutické kompetence frekventantů psychoterapeutického výcviku (Ondřej Sekera), dále objektem zájmu se stal sociální pedagog se zaměřením na pedagogiku volného času jako odborná podpora učitele ve škole (Tomáš Čech, Petr Soják). Měli

jsme možnost nahlédnout na problém edukační diagnostiky jako na nástroj evaluace preprimárního vzdělávání (Gabriela Droppová). Druhou linií, která sleduje osobnostní a sociální rozvoj z pohledu žáka, otevřel příspěvek zaměřující se na práci s chybou, na učení se z omylů a podal dedukci dosavadních teoretických poznatků o práci s miskoncepcemi a o jejich diagnostice. Další příspěvek předložil čtenářské kompetence u studentů v multikulturním kontextu (Martina Rozsypalová) a celá sekce byla uzavřena filozoficky zaměřeným příspěvkem, ve kterém autorka hledala odpověď na otázku, zda je dítě žákem a zda žák je dítětem (Miriam Prokešová).

Napříč všemi sekcemi se prolínaly pojmy jako *testování, srovnávání, diagnostikování, měření, testovací nástroje, úroveň, výsledky*, které byly samozřejmě nutné k zachování tematické zaměřenosti a odborné úrovně konference. Jen bychom si přáli, aby ředitelům, učitelům a odborníkům z pedagogické praxe záleželo na osobnosti každého žáka a studenta přinejmenším takovou měrou, jak jim záleží na dosažených výsledcích vzdělávání a následném testování ať už v národním, nebo mezinárodním měřítku.

V závěrečném slovu k účastníkům konference Josef Malach za sebe i celý organizační tým poděkoval všem referujícím a ostatním účastníkům za jejich aktivní podíl při realizaci konference, bez nichž by tato odborná akce nemohla naplnit své poslání.

Nikola Sklenářová

50. výročie založenia Československej pedagogickej spoločnosti

Pripomenutie založenia sa konalo 18. novembra 2014 na Pedagogickej fakulte UK v Prahe. Záštitu prevzala dekanka fakulty Radka Wildová a predseda Rady vedeckých spoločností AV ČR Lubomír Hrouda. Na programe boli vystúpenia niekoľkých osobností ako Zdeněk Helus, Eva Opravilová, Jana Uhlířová, Tomáš Čech. Pri tejto príležitosti zaslal predseda SPdS pri SAV Ladislav Macháček účastníkom pozdravný list nasledujúceho znenia:

Milí kolegovia,

je to neuveriteľné, ale je to už 12 rokov (od roku 2002), čo Slovenská pedagogická spoločnosť (SPdS pri SAV) obnovila svoju činnosť po dlhom prerušení jej aktivít po roku 1990. Slovenská pedagogická spoločnosť patrí v súčasnosti k stredne veľkým spoločnostiam v rámci SAV. Jej počet členov sa stabilizoval na úrovni 100 členov.

Milé pozvanie na Vaše významné podujatie ma inšpirovalo využiť túto príležitosť a malou mozaikou informácií priblížiť Vám naše aktivity, ktorými prosievame rozvoju slovenskej pedagogickej komunity.

V uplynulej dekáde sme realizovali tradičné formy činnosti. Pre členov boli zorganizované pravidelné odborné prednášky na katedrách pedagogiky filozofických a pedagogických fakult. Niektoré sekcie spoločnosti, ako napr. **vysokoškolskej pedagogiky**, organizujú vedecké konferencie spoločnosti v tradičných termínoch každý rok. Sekcia **sociálnej pedagogiky** pripravila terminologický výkladový slovník. Sekcia **dejín školstva a pedagogiky** organizuje stretnutia so staršími osobnosťami pedagogickej vedy na Slovensku. Sekcia **sociologickej pedagogiky** spolupracuje s IUVENTOU – Slovenským inštitútom mládeže na nových výskumných projektoch v oblasti práce s mládežou vo voľnom čase. Finančnú podporu získalo viac ako 10 nových výskumných projektov, najmä doktorandov v pedagogických vedách (www.iuventa.sk).

Celoslovenské vedecké konferencie ako reprezentatívne podujatia sa konajú v dvojočných intervaloch (2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014) vždy spoločne s valným zhromaždením našej vedeckej spoločnosti.

Na pôde novej Fakulty sociálnych vied UCM v Trnave sa uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia (7. 2. 2014), na ktorej boli prezentované nové poznatky pre oblasť výskumu edukačných vied. Zúčastnili sa jej súčasní prezident Asociácie európskeho výskumu vzdelávania Lejf Moos z Dánska i nastupujúci prezident asociácie Theo Wubbels z Holandska, ktorí navštívili Slovensko po prvý krát.

Rád by som pripomenul, že v roku 2008 sa SPdS pri SAV stala riadnym členom Európskej pedagogickej spoločnosti (EERA).

Vo svojom príhovore na tomto podujatí vo funkcii predsedu Rady Slovenských vedeckých spoločností pri SAV som ocenil nezvyčajný záujem popredných vedecko-pedagogických pracovníkov na Slovensku o stretnutie s predsedom EERA Lejfom Moosom, ktorý vo svojom referáte naznačil nové možnosti participácie Slovenska na výskumných programoch podporovaných EÚ. Týmto stretnutím s poprednými funkcionármi EERA - ako sa vraví na domácej pôde - sme de facto zavŕšili postupný proces približovania sa k európskej pedagogickej komunite prostredníctvom tejto špecifickej organizácie.

Pri príprave publikácie Rady slovenských vedeckých spoločností venovanej vedeckým spoločnostiam (2014) sme sa rozhodli ako „unikátnu aktivitu“ pedagogickej spoločnosti prezentovať nový vedecký časopis PEDAGOGIKA.SK.

Skutočne je to nezvyčajné, ale od roku 2010 je SPdS pri SAV jediný vydavateľ celoslovenského e-časopisu pre pedagogické vedy Pedagogika.sk (www.casopispedagogika.sk). Jej prvým hlavným redaktorom bol Peter

Gavora. Časopis sa stal odvtedy dôležitým nástrojom zjednocovania pedagogickej komunity na Slovensku a napomáha prezentovať výsledky jej výskumu v medzinárodnom kontexte. Jeho zámerom je publikovať teoretické a empirické štúdie, aktuálne informácie a recenzie, ktoré prispievajú ku kultivácii vedeckého myslenia o výchove a vzdelávaní. Časopis uverejňuje state, ktoré odzrkadľujú rôzne pedagogické prúdy a smery, pokiaľ sú zmysluplné a preukazujú životaschopnosť. Tým chceme podporovať rôznorodosť myšlienkových koncepcií v pedagogike. Stránky časopisu sú otvorené odborníkom z iných vedných odborov, ako aj zahraničným autorom. Už od jeho vzniku sú medzi aktívnymi členmi RR českí odborníci.

Tým znovu organizačne, ale aj personálne nadväzujeme na akademický a univerzitný výskum v pedagogických vedách na Slovensku. Časopis je politicky i finančne nezávislý na školských orgánoch, vrátane ministerstva školstva, aby mohol presadzovať myšlienkovú autonómnosť a nestrannosť.

Skutočnosťou, že časopis vznikol, bola likvidácia tradičného časopisu, ktorý sa po roku 1989 pretransformoval na časopis Pedagogická revue. Dôvodom bol vraj nedostatok finančných prostriedkov.

Byť nezávislý od podpory štátu je síce vznešené, ale ako sa vraví, nič nie je zadarmo. V roku 2013 a 2014 sme sa dostali do finančných ťažkostí. Rozhodli sme sa riešiť situáciu občiansky a kolegiálne: získali sme sponzorov spomedzi priaznivcov pedagogiky, od niektorých členov RR, ktorý lepšie zarábajú v Českej republike, ale aj od tradičných autorov z ČR.

Naša spoločnosť je jedným z 56 členov Rady slovenských vedeckých spoločností SAV, ktorej úlohou je obhajovať záujmy individuálnych spoločností voči SAV. Má to tú výhodu, že každý rok dostáva naša spoločnosť „malú“ finančnú dotáciu na aktivity svojich sekcií.

Uplynulá dekáda potvrdila, že prínos podpory vedeckých spoločností zo štátneho rozpočtu prostredníctvom SAV je obojstranný. Ako to uviedol bývalý predseda SAV Štefan Luby, existencia vedeckých spoločností pri SAV mnohokrát uchránila SAV pred stratou samostatného financovania zo štátneho rozpočtu.

V tomto roku došlo k prvým oficiálnym kontaktom medzi vedeniami našich pedagogických spoločností. Rodí sa nový koncept vzájomnej spolupráce, v ktorom môže mať dôležité miesto pravidelná dvojročná spoločná konferencia sústredená na niektoré problematické oblasti našich školských systémov a pedagogických vied.

Dovoľte, aby som zaželel v mene Slovenskej pedagogickej spoločnosti pri SAV veľa úspechov Vášmu rokovaniu a každému jednému veľa zdravia.

Ladislav Macháček
predseda SPdS pri SAV

Mladí vedeckí pracovníci a popularizácia vedy

Rada slovenských vedeckých spoločností pri SAV v spolupráci so Slovenským inštitútom mládeže usporiadala v rámci 11. ročníka Týždňa vedy a techniky na Slovensku podujatie pri príležitosti výročia 17. novembra 1989, pod názvom **Veda a jej popularizácia, Nové výzvy pre mladú vedeckú elitu Slovenska**.

V rámci programu generačnej obnovy vedeckých spoločností R SVS mali doktorandi ako aj mladí vedeckí pracovníci možnosť informovať odbornú verejnosť o najnovších výsledkoch svojho vedeckého výskumu, pričom ich vystúpenie posudzovala odborná komisia. Tá hodnotila okrem atraktívnosti výskumnej témy a jej sofistikovanej prezentácie aj zrozumiteľnosť jazykového prejavu, pohotovosť argumentácie v diskusii a dodržanie časového limitu. Tretie miesto získala Karolína Kolesárová so štúdiou „Informační a komunikační technologie v životním stylu české společnosti“ s počtom bodov 435. Na druhom mieste sa umiestnila Viera Žúborová so štúdiou „Sila viditeľnosti v médiách“ so 450 - timi bodmi. Iba o bod menej získal Miloš Gregor s témou z oblasti hydrogeológie „Využitie genetických algoritmov pri riešení hydrogeologických problémov“. Prvé miesto získala s výskumom „Príprava a vlastnosti fluórovaných chinolónov“ Kristína Plevová s celkovým počtom bodov 471 z maximálneho počtu 500 bodov.

V rámci programu vystúpil aj David Kocan z neziskovej organizácie AMAVET – Aliancia pre mládež, vedy a techniku. V rámci svojej prezentácie predstavil hlavné ciele a úspechy organizácie, ktorá je prvou a jedinou na Slovensku s medzinárodnými úspechmi žiakov druhého stupňa základných škôl a študentov stredných škôl.

Posledný príspevok uviedla Mária Hricová Bartolomejová z Astronomickej spoločnosti pri SAV. Prítomných informovala o úspechoch slovenských žiakov a študentov v rámci astronomických olympiád a ich význam pre formovanie a napredovanie budúcich mladých vedcov.

Záverom konferencie bola diskusia vedená Janou Mihálikovou za účelom zistenia možností popularizácie a zatraktívnenia vedy predovšetkým pre mladých ľudí, spôsob ich angažovania a participácie v rôznych vedných oblastiach.

Mária Gräffingerová

V. doktorandská konferencia: *Kvantitatívne a kvalitatívne výskumné stratégie*

Dňa 28. októbra sa na pôde *Inštitútu edukológie a sociálnej práce (IEaSP)*, *Filozofickej fakulty Prešovskej Univerzity v Prešove* konal v poradí už V. ročník doktorandskej konferencie pod názvom *Kvantitatívne a kvalitatívne výskumné stratégie*. Aj prostredníctvom tohto odborného podujatia si akademická obec uctila pamiatku dlhoročnej univerzitnej pedagogičky a nestorky odboru *Sociálna práca* na *Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove* Anny Tokárovej, ktorá stála pri zrode myšlienky pravidelnej organizácie doktorandských konferencií, ktoré ponúknu budúcim vedeckým pracovníkom a vedeckým pracovníčkam priestor na prezentáciu výsledkov svojej práce, odbornú diskusiu a networking.

Vedecká doktorandská konferencia sa konala dňa 28.10.2014 pod záštitou *Inštitútu edukológie a sociálnej práce, Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove* v spolupráci s *Ústavom pedagogiky, andragogiky a psychológie (ÚPAaP)*, *Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove* a *Slovenskej sociologickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied*.

Za prípravu a priebeh celého podujatia zodpovedali členky organizačného tímu Denisa Šoltésová, Zuzana Poklembová a interné doktorandky *IEaSP*: Anna Jašková, Lucia Bartková a Lucia Pížová.

Doktorandskú konferenciu otvorila riaditeľka *IEaSP* Beáta Balogová, ktorá so svojou zástupkyňou Denisou Šoltésovou privítala účastníkov a účastníčky konferencie. V plenárnom zasadnutí medzi hlavnými referujúcimi vystúpila Beáta Balogová s príspevkom *Filozofia a teória v kvalitatívnom a kvantitatívnom výskume sociálnej práce*. Branislav Frk vo svojom príspevku priblížil *Internetové technológie a ich využiteľnosť vo výskume*. Na záver plenárneho zasadnutia vystúpila Lenka Kvašňáková, ktorá účastníkom a účastníčkam konferencie predstavila *Single-case dizajn výskumu v sociálnej práci*.

Po podnetnej diskusii k hlavným referátom nasledovalo rokovanie doktorandov a doktorandiek ktoré prebiehalo súbežne v dvoch sekciách s názvami - *Kvantitatívny výskum* a *Kvalitatívny výskum*. Sekciu *Kvantitatívny výskum* moderovali Gizela Brutovská a Alena Rusnáková, v sekcii *Kvalitatívny výskum* sa moderovania zhostili Lenka Kvašňáková a Michaela Skyba.

V oboch sekciách odzneli viaceré zaujímavé prezentácie. Uvádzame časť tém, ktoré odzneli v sekcii *Kvantitatívny výskum*: *Dôsledky alkoholizmu na život rodiny*, *Syndróm vyhorenia v pomáhajúcich profesiách*, *Úloha sociálnej práce pri predškolskej príprave rómskych detí*, *Mobbing v byrokratických štruktúrach sociálnej práce*, *Výber štatistického testu pri verifikovaní hypotéz v*

kvantitatívnom výskume v sociálnej práci a Špecifiká diagnostickej činnosti učiteľov na nižšom sekundárnom stupni vzdelávania. V sekcii Kvalitatívny výskum odzneli okrem iného aj tieto témy: Možnosti využitia feministického prístupu v sociálnej práci – vybrané aspekty, Vzťahová väzba v pomáhajúcich profesiách – analýza kresby rodiny v kontexte teórie citového pripútania, Sociálne fungovanie adolescenta/tky s onkologickým ochorením a interakcia sociálneho/ej pracovníka/čky, Kompetencie sociálnych pracovníkov v zariadeniach sociálnych služieb pre klientov s mentálnym postihnutím a Podporované vzdelávanie ľudí s duševnou poruchou.

Vedeckej konferencie sa zúčastnili doktorandky a doktorandi študijných programov sociálna práca, pedagogika a geografia a aplikovaná geoinformatika z Bratislavy, Košíc, Banskej Bystrice, Ružomberku a Prešova. Konferencie sa zúčastnilo 28 aktívnych účastníčok a účastníkov a 8 pasívnych účastníkov a účastníčok. Svojou pasívnou účasťou konferenciu podporili aj študenti a študentky IEaSP a ÚPAaP. Celé podujatie sa nieslo v príjemnom komornom duchu, ktorého výstupom bola plodná diskusia, zaujímavé podnety a nové kontakty.

Anna Jašková – Lucia Bartková